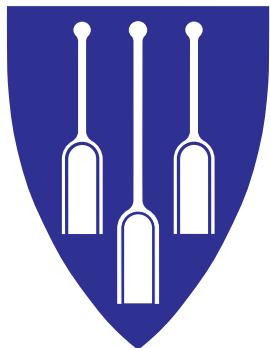

Budsjettdokument for Lom kommune

Gjestfri og nyskapande

Innhald:

Vurdering frå administrasjonssjefen	3
Innstilling frå budsjettutvalet	4
Økonomiske oversikter	13
Formannskapet - første gong	16
Formannskapet - andre gong	16
Kommunestyret sitt vedtak	17
Overordna styringssignal og utvikling	18
Overordna mål og strategiar	20
Handlefridom i økonomien -prioriteringar	21
Handlingsplan for tenesteområda	23

Lom kommune

Budsjett 2010

Økonomi- og handlingsplan

2011-2013

Innhaldsliste

<u>1</u>	<u>Vurdering fra administrasjonssjefen</u>	3	<u>7</u>	<u>Overordna styringssignal og utvikling</u>	18
1.1	Kraftprisar	3	7.1	Viktige prioriteringar i statsbudsjettet	18
1.2	Budsjettbalansen - konsekvensar	3	7.2	KS si uttale til statsbudsjettet	18
1.4	Store investeringar forutset streng prioritering	3	7.3	Utvikling av folketalet	19
1.5	Organisasjonsutvikling	3	<u>8</u>	<u>Overordna mål og strategiar</u>	20
1.6	Sluttcommentar	3	8.1	Balansert målstyring (BMS)	20
<u>2</u>	<u>Innstilling fra budsjettutvalet</u>	4	8.2	Kommunemålekart	20
2.1	Budsjettprosessen	4	<u>9</u>	<u>Handlefridom i økonomien - prioriteringar</u>	21
2.2	Målsetjing med budsjettarbeidet	4	9.1	Generelle økonomiske utfordringar	21
2.3	Innstillinga	4	9.2	Vurdering av økonomisk situasjon	22
<u>3</u>	<u>Økonomiske oversikter</u>	13	<u>10</u>	<u>Handlingsplan for tenesteområda</u>	23
3.1	Investeringar og finansiering	13	10.1	Staben til administrasjonssjefen	23
3.2	Driftsbudsjett	14	10.2	Støttefunksjonen	24
3.3	Utvikling i lånegjeld	15	10.3	Loar skule	27
3.4	Fondskapital	15	10.4	Garmo oppvekstsenter	29
3.5	Bruk av næringsfond	15	10.5	Lom ungdomsskule	31
<u>4</u>	<u>Formannskapet - første behandling</u>	16	10.6	Loar barnehage	33
4.1	Saksprotokoll i Formannskapet 01.12.2009	16	10.7	Miljø, teknisk, næring	35
<u>5</u>	<u>Formannskapet - andre behandling</u>	16	10.8	Helse og velferd	38
5.1	Saksprotokoll i Formannskapet 16.12.2009	16	10.9	Institusjonsbasert omsorg	41
<u>6</u>	<u>Kommunestyret sitt vedtak</u>	17	10.10	Heimebasert omsorg	43
6.1	Saksprotokoll i Kommunestyret 16.12.2009	17			

1 Vurdering frå administrasjonssjefen

Fleire av dei viktige faktorane som har endra seg vesentleg for vårt budsjett for 2010 har vore kommenterte tidlegare. Administrasjonssjefen vil ikkje ta for seg alle desse. I staden blir det sett fokus på nokre vesentlege faktorar.

1.1 Kraftprisar

Kraftprisane har gått betydeleg ned frå hausten 2008 og stabilisert seg på eit lågare nivå i løpet av 2009. I skrivande stund er ikkje nivået for 2010 avklara. Framtidsprisane for 2010 er i dag om lag på same nivå som gjennomsnittsprisen i femårsperioden 2005-2009 på 30 øre pr kwh. Nivået for 2009 var for vårt vedkomande 49,3 øre, noko som var spesielt høgt både vurdert over tid og i høve spot-pris for same år. Dessverre

har kommunen i altfor stor grad lagt inn desse meirinntektene i driftsbudsjettet. Administrasjonssjefen har ved fleire høve peika på stor sårbarheit som følgje av reduksjon av kraftpris. Det må leggjast til grunn ei forvaltning av konsesjonskraft som i større grad reppresenterer forutsigbarheit for å unngå dei store svingningane vi har opplevd dei siste åra. Over tid er det forvetningar i marknaden om at prisane skal gå opp.

1.2 Budsjettbalansen - konsekvensar

Budsjettutvalet har gjennomført rammereduksjonar innan alle tenesteområda. Det seier seg sjølv at gjennomføringskraften og produksjonskapasiteten blir redusert som følgje av dette. Dette gjeld på strategisk utvikling og tenesteproduksjon. Samanlikna

med ressurstilgang i andre samanliknbare kommunar er vi likevel bra rusta i høve økonomiske ressursar sjølv etter desse reduksjonane. Utfordringa blir å finne effektive løysingar i dagleg drift.

1.4 Store investeringar forutset streng prioritering

Det er lagt opp til store investeringar i planperioden. Det seier seg sjølv at strategiske val må gjerast for å skape handlingsrom for

dese investeringane. Dette betyr streng prioritering av tenester og vurdering av nye inntektskjelder.

1.5 Organisasjonsutvikling

Administrasjonssjefen er glad for at budsjettutvalet held fram med budsjetttramme som gjer at organisasjonen har høve til å drive kompetanseutvikling sjølv om rammene ellers er reduserte. Dette er viktig både i stutt

og lang tidshorisont. Tendensen til at vi i større grad må utvikle kompetanse i eigen organisasjon i staden for å nyrekuttere er tydeleg og blir venta å utvikle seg vidare fram i tid.

1.6 Sluttkommentar

Budsjettet for 2010 er eit stramt og utfordrande framlegg. Mange av forutsetningane som er lagt inn er på

ein marginalt grunnlag. Dette fører til at budsjettet må følgjast nøye i driftsåret og at budsjettjusteringar må vurderast.

2 Innstilling fra budsjettutvalet

2.1 Budsjettprosessen

Budsjettutvalet har fått ansvar for å leggja fram forslag til budsjett og økonomiplan for 2010 – 2013 til formannskapet. Budsjettutvalet har vore sett saman av:

Odd Arne Kroken (SP), leiar

Beate Stø (SP),

Torbjørg Graffer Myrhaug (SP)

Anne-Lise Marstein(AP)

Magny Hilde (BL)

Utgangspunktet for budsjettet har vore vidareføring av opphavleg budsjett for 2009. Budsjettutvalet har fått oversikt over nye tiltak og innsparingstiltak frå tenestemråda i kommunen. Referat frå møta er sende medlemmane, ordførar, tenesteleiarane og administrasjonssjefen.

Balansert målstyring, KOSTRA-tal, statusdokument frå administrasjonssjefen,

”Lom 2020” og gjeldande økonomiplan har vore utgangspunktet for arbeidet i Budsjettutvalet.

I budsjettarbeidet for 2010 kom det fram at det var behov for innsparinger. Budsjettarbeidet har vore krevjande, da det i utgangspunktet viste seg å vera behov for betydelege reduksjonar i driftsnivået for å få til eit budsjett i balanse.

2.2 Målsetjing med budsjettarbeidet

I arbeid med budsjettforslaget har m.a. følgjande vore lagt vekt på:

- Oppretthalde tenestetilbodet
- Økonomisk handlefridom, ikkje auke lånegjelda utover det som kom fram av økonomiplanen for 2010 – 2013

- Prioritering av lovpålagte oppgåver
- Imøtekoma målsetjingar i overordna planar og vedtak
- Netto driftsresultat på minimum 3 %

2.3 Innstillinga

2.3.1 Føresetnader for budsjettet

- Årslønsvekst på 3,2%.
- Ordinære pensjonskostnader til KLP med 13,8%.
- Ordinære pensjonskostnader til STP med 11,2%.
- Kostnader til AFP er reelt budsjetterte.
- Arbeidsgjevaravgift med 6,4%.
- KS prognosemodell er nytta til vurdering av frie inntekter (skatt og rammetilskot).

- Innskotsrente på 2,85% og renter/avdrag basert på nedbetalingsplan frå långjevar.
- Inntekter frå sal av konsesjonskraft budsjetterte i samsvar antatt salspris for 2010.
- Utbytte frå Eidefoss AS på kr. 9,2 mill.
- Skjønstillskot frå staten til barnehagane på kr. 1.200.000.

2.3.2 Driftsinntekter - forslag til satsar for 2009

2.3.2.1 Skattevedtak

Forskot på skatt i 2010 vert skrive ut med maksimalsatsen som blir vedteken i Stortinget. I medhald av eigedomsskattelova §§ 3 og 4 vert eigedomsskatt, som er vedteken av

kommunestyret i sak 125/75, i Fossbergom, samt på verker og bruk utanfor området, vidareført i 2010. Eigedomsskatt blir utskriven med kr 7 for kvar tusen kroner i takstverdi.

2.3.2.2 Leige for kommunale bustader

Leige for kommunale bustader blir foreslått uendra frå 2009 til 2010.

2.3.2.3 Satsar for musikk- og kulturskulen

Satsane for musikk- og kulturskulen blir foreslått endra:

- Eineundervisning: kr 1800 pr år   Forslag 2010: kr 2000
- Syskenmoderasjon: 1. barn 40 %
                                  2. barn 50 %
- Gruppeundervisning/dans og drama/formgjeving: kr 900   Forslag 2010: kr 1000

2.3.2.4 Satsar for skulefritidsordninga

Satsane for Skulefritidsordninga blir foreslått endra:

- frå 6 timer t.o.m. 9: kr 800 pr. mnd   Forslag 2010: kr 900
- frå 10 timer t.o.m. 14 timer: kr 1 100 pr mnd   Forslag 2010: kr 1400
- frå 15 timer og meir: kr 1 400 pr mnd   Forslag 2010: kr 1500
- timesats: kr 50   Forslag 2010: kr 50

2.3.2.5 Satsar for barnehagen

Satsane i Barnehagen blir foreslått endra:

5 dagar kr 2.330 (maksimalsats)	Forslag 2010: kr 2 330
4 dagar kr 2.000	Forslag 2010: kr 2 200
3 dagar kr 1.550	Forslag 2010: kr 1 750
2 dagar kr 1.100	Forslag 2010: kr 1 300

Einskild dag kr 200.

Krav om maksimale satsar for foreldrebetaling blir kompensert med auka refusjon frå staten.

Regjeringa føreset vidareføring av maksimalsatsen.

2.3.2.6 Opphold på helseheimen

Uendra (i.h.t. Rundskriv I 47/98 frå Helse og Sosialdepartementet).

2.3.2.7 Husleige trygdebustad, alderspensionat og omsorgsbustad

Husleiga blir foreslått auka med 2 %.

2.3.2.8 Heimehjelp

Satsane for heimehjelp er foreslått endra:

Satsar for 2009 pr. mnd.:	Satsar for 2010 pr. mnd.:
Inntil 2G Kr. 150	kr 155
Mellom 2G og 3 G Kr. 515	kr 525
Mellom 3G og 4 G Kr. 740	kr 755
Mellom 4G og 5 G Kr.1.080	kr 1.102
Over 5G Kr.1.535 (gjeldande sats kr 1.460)	kr 1.566

Reglane for heimebaserte tenester er heimla i Forskrift om vederlag for sosiale tenester.

2.3.2.9 Tryggleiksalarm

Tryggleiksalarm blir foreslått uendra, kr 70 pr månad.

2.3.2.10 Middag levert i heimen

Middag levert i heimen blir foreslått endra frå kr 60 til kr 66 pr middag.

2.3.2.11 Fellingsavgift

Med heimel i ”Forskrift om kommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort” blir fellingsavgiftene for elg og hjort i Lom kommune auka til gjeldande maksimalsatsar:

Elg: Vaksne dyr (1½ år og eldre)   kr 465   Kalv kr 270

Hjort: Vaksne dyr (1½ år og eldre)   kr 350   Kalv kr 210

Aukun blir gjort gjeldande frå 1. april 2010.

2.3.3 Overføringer til andre

2.3.3.1 Regionrådet

Tilskot til Regionrådet er budsjettert med kr 552.000 mot kr 393.000 for 2009. Beløpet inkluderer delprosjekt som Regionrådet arbeider med. Finansiert frå næringsfondet.

2010: 555 000. I tillegg kjem kr. 175 000 til prosjektet for Distriktsmedisinsk senter.

2.3.3.2 Revisjon og kontrollutval

Revisjon og kontrollutval er budsjettert med kr 501.000 mot kr 437.000 for 2009.

2010: 531 000.

2.3.3.3 Lom veksthus

Tilskot til Lom Veksthus er budsjettert med kr 100.000, det same som for 2009. Finansiert frå næringsfondet.

2010: 100 000.

2.3.3.4 Jotunheimen Reiseliv AS

Tilskot til Jotunheimen Reiseliv AS er budsjettert med kr 650.000, det same som for 2009. Finansiert frå næringsfondet.

2010: 650 000.

2.3.3.5 Organisasjonar og andre innan kultur

Tilskot til organisasjonar og andre innan kultur er budsjettert med kr 853.000 inkludert kr. 495.000 til idrettsformål.

2010: kr 853 000 – øyremarka idrett kr 495.000.

2.3.3.6 Lom kyrkjelege råd

Tilskot til Lom kyrkjelege råd var budsjettert med kr 1.400.000, og tenesteyting kr 157.000 i 2008.

**2010: Overføring kr 1 400 000
Tenesteyting kr 157 000**

(Søknad om tilskot for 2010 på kr. 1 800 000.)

2.3.3.7 Gudbrandsdalsmusea A/S

Overføring til Gudbrandsdalsmusea AS er budsjettert med kr 148.000, jf avtale.

2.3.3.8 Nord-Gudbrandsdal Bedriftshelseteneste

Kjøp av tenester frå Nord-Gudbrandsdal Bedriftshelseteneste var budsjettert med kr. 145.000 i 2009.

2010: kr 172 000.

2.3.3.9 Lom friviljugsentral

Tilskot til Lom Friviljugsentral er budsjettert med kr 93.000, i tillegg til dette kjem tenesteyting med kr 125.000, totalt kr.218.000, det same som for 2009.

(I 2009 er det gjort avtaler med Friviljugsentralen – der dei tek på seg oppdrag mot betaling).

2.3.3.10 Lom og Skjåk brannvesen

Løyving til Lom og Skjåk brannvesen

	2009	2010
Feiarvesen	319 000	335 000
Brannsyn	189 000	194 000
Brannvesen	1 271 000	1 133 000

2.3.3.11 Regiondata

Budsjett for overføring til Regiondata 2009: kr 834 000

2010: kr 692 000.

2.3.3.12 IT-samarbeid Skjåk kommune

Budsjett 2009: overføring til Skjåk kommune kr 520 000

2010: kr 540 000.

2.3.3.13 Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap

Budsjettet for 2009 var kr 1.042.000.

2010: kr 1.243.000.

2.3.3.14 Barne- og ungdomsvern - samarbeid med Skjåk kommune

Nytt for 2009.

2010: kr 680 000 i overføring til Skjåk kommune.

2.3.3.15 Samarbeid med NAV

Budsjett for overføring til NAV i 2009: kr 268 000., for 2010 kr. 322 000.

2.3.3.16 Samarbeid med krisesenter

Budsjett for overføring til krisesenter i 2009: kr 25 000

2010: kr 26 000.

2.3.3.17 Godtgjersle til folkevalde

Godtgjersle til folkevalde følger det til kvar tid gjeldande reglement.

2.3.3.18 Delegasjon - høve til å fastsette detaljert budsjett

Kommunestyret delegerer til Formannskapet å fastsette detaljert budsjett i samsvar med paragraf 11 i budsjett- og rekneskapsforskriften.

2.3.3.19 Fullmakt til administrasjonssjefen

Administrasjonssjef får fullmakt til å saldere budsjett 2010 og økonomiplan 2011 – 2013 ved å justere avsetjing til disposisjonsfond.

2.3.4 Budsjett gruppeart og ansvar

Budsjett gruppeart og ansvar		Budsjett 2009	Budsjett 2010
Gr	<u>Administrativ stab</u>		
10	Lønsutgifter	0	3 638 280
11	Kjøp av varer og tenester	0	1 295 804
13	Kjøp av tenester frå andre	0	991 000
14	Overføringer	0	2 638 400
16	Salsinntekter	0	-65 000
17	Refusjonar	0	-1 889 962
	Sum ansvar Administrativ stab	0	6 608 522
Gr	<u>Støttefunksjonen</u>		
10	Lønsutgifter	10 399 264	9 973 200
11	Kjøp av varer og tenester	5 684 126	6 000 922
13	Kjøp av tenester frå andre	2 700 000	2 991 300
14	Overføringer	1 680 860	1 610 460
15	Finansutgifter/transaksjonar	21 473 371	18 436 200
16	Salsinntekter	-15 342 500	-7 780 000
17	Refusjonar	-8 835 674	-9 521 346
18	Overføringer	-100 238 400	-106 481 622
19	Finansinntekter/transaksjonar	-16 311 000	-13 620 000
	Sum Støttefunksjonen	-98 789 953	-98 390 886
Gr	<u>Loar skule</u>		
10	Lønsutgifter	10 578 485	11 204 600
11	Kjøp av varer og tenester	1 514 133	1 596 380
13	Kjøp av tenester frå andre	470 000	0
14	Overføringer	184 000	197 000
16	Salsinntekter	-119 000	-286 400
17	Refusjonar	-670 000	-1 036 500
	Sum Loar skule	11 957 618	11 675 080
Gr	<u>Garmo oppvekstsenter</u>		
10	Lønsutgifter	3 050 333	4 743 900
11	Kjøp av varer og tenester	631 367	866 582
14	Overføringer	145 989	156 000
16	Salsinntekter	-43 000	-402 700
17	Refusjonar	-30 000	-1 106 000
	Sum Garmo oppvekstsenter	3 754 689	4 257 782
Gr	<u>Lom ungdomsskule</u>		
10	Lønsutgifter	7 322 417	7 479 800
11	Kjøp av varer og tenester	2 664 522	2 762 340
13	Kjøp av tenester frå andre	0	470 000
14	Overføringer	490 800	540 400
16	Salsinntekter	-525 000	-525 000
17	Refusjonar	-200 000	-757 500
	Sum Lom ungdomsskule	9 752 739	9 970 040

Innstilling frå budsjettutvalet

Budsjett gruppeart og ansvar		Budsjett 2009	Budsjett 2010
Gr	<u>Loar barnehage</u>		
10	Lønsutgifter	10 396 872	9 219 727
11	Kjøp av varer og tenester	1 024 193	859 558
13	Kjøp av tenester frå andre	0	10 000
14	Overføringer	184 100	43 600
16	Salsinntekter	-2 278 000	-2 090 000
17	Refusjonar	-6 810 000	-5 935 000
19	Finansinntekter/transaksjonar	-560 000	0
	Sum loar barnehage	1 957 165	2 107 885
Gr	<u>Miljø, teknisk og landbruk</u>		
10	Lønsutgifter	10 401 309	10 886 950
11	Kjøp av varer og tenester	5 831 941	5 707 040
13	Kjøp av tenester frå andre	4 920 862	5 061 862
14	Overføringer	1 047 725	1 076 125
15	Finansutgifter/transaksjonar	0	237 000
16	Salsinntekter	-10 244 000	-10 600 000
17	Refusjonar	-3 900 969	-4 733 500
18	Overføringer	-759 862	-548 862
19	Finansinntekter/transaksjonar	-1 198 354	-892 354
	Sum Miljø, teknisk og landbruk	6 098 652	6 194 261
Gr	<u>Helse og velferd</u>		
10	Lønsutgifter	12 983 441	14 021 355
11	Kjøp av varer og tenester	2 421 900	3 118 910
13	Kjøp av tenester frå andre	449 000	1 245 280
14	Overføringer	1 292 800	1 150 600
15	Finansutgifter/transaksjonar	163 000	118 796
16	Salsinntekter	-2 847 000	-2 972 000
17	Refusjonar	-1 720 152	-1 860 701
18	Overføringer	-281 000	-400 662
19	Finansinntekter/transaksjonar	-95 000	-55 037
	Sum Helse og velferd	12 366 989	14 366 541
Gr	<u>Institusjonsbasert omsorg</u>		
10	Lønsutgifter	23 396 236	24 572 100
11	Kjøp av varer og tenester	5 059 616	4 268 780
13	Kjøp av tenester frå andre	363 000	398 000
14	Overføringer	970 000	1 036 000
16	Salsinntekter	-4 338 000	-4 715 200
17	Refusjonar	-1 144 000	-1 094 000
	Sum Institusjonsbasert omsorg	24 306 852	24 465 680
Gr	<u>Heimebasert omsorg</u>		
10	Lønsutgifter	18 447 616	18 997 700
11	Kjøp av varer og tenester	2 019 895	2 148 330
13	Kjøp av tenester frå andre	90 000	90 000
14	Overføringer	320 200	314 200
16	Salsinntekter	-1 555 500	-1 573 700
17	Refusjonar	-1 090 000	-1 195 000
	Sum Heimebasert omsorg	18 232 211	18 781 530

2.3.5 Behandling i budsjettutvalet

Det vart halde dialogkonferanse for kommunestyre, tillitsvalde og leiargruppa i juni, der resultat frå brukar- og medarbeidarundersøkingar vart gjennomgått.

Budsjettutvalet sette fokus på skule og pleie- og omsorg, da det er disse to tenesteområda som budsjettmessig er dei to største. Ut frå KOSTRA har disse to områda vore høgt prioriterte i Lom, og har hatt ein ressursbruk som har vore høgare enn samanliknbare kommunar og gjennomsnittet for kommunegruppa og gjennomsnittet for Oppland. Budsjettutvalet bad derfor om ei utgreiing frå desse to områda. Skulane leverte ein munnleg utgreiing, medan PLO har levert ei skriftleg utgreiing.

Utfordringar/tiltak frå dei einskilde tenesteområda er overleverte Budsjettutvalet. Utvalet har arbeidd spesielt i forhold til reduksjon av driftsnivået i kommunen. For 2009 er det meste av kraft- og utbytteinntektene brukt i finansiering av den ordinære drifta. I 2009 er kr 14,5 mill inntektsført i budsjettet, ut i frå ingått kontrakt. Prisen for kraft er i 2009 redusert

svært mykje. For 2010 er det ikkje skrive kontrakt pr. dato, men ein kan ikkje rekne med noko utover kr 6,7 mill. Dette er ein reduksjon frå 2009 til 2010 på kr 7,6 mill.

Budsjettutvalet prioriterer ved å tildela dei enkelte tenesteområda rammer.

Arbeid i Budsjettutvalet:

Budsjettutvalet har hatt 5 møte. Det fyste møtet den 3. juli var eit førebuande møte. Det vart sett opp målsettingar for det vidare arbeidet, føresetnader, bestillingar til skulane og PLO. Det vart bede om at administrasjonen skulle leggja fram eit budsjettforslag i balanse.

Statsbudsjettet vart lagt fram den 13 oktober. Fyst etter dette tidspunktet kunne administrasjonen få fram ein balansesituasjon. Møtet den 11. november var utvalet sitt fyste møte etter framlegget til statsbudsjett.

2.3.5.1 Gjennomgang av nokre tiltak - drift

Status for og vurdering av moglege tiltak innan skule.

Lom har hatt ein høg del undervisningstimer etter PPT – vedtak. Det verkar som at denne del er i ferd med å verta redusert. Utvalet ser det som viktig at tiltak vert sett inn på tidleg stadi i opplæringslopet, der ein framover bør vurdere tiltak allereie innan barnehagen. Dette føreset ei omstrukturering av prioriteringar, slik at ressursar kan verta frigjort til innsats på dette området.

Attendemelding og vurdering av rapport frå Pleie- og omsorg.

Leiar i Budsjettutvalet orienterte frå møte som formannskapet har hatt med konsulent frå KS, der det vert påpeikt at Lom har for mange plassar innan institusjon. Ved ei satsing på omsorgsbustader med heildøgns omsorg vil ein kunne få ei billegare drift, etter attendemeldingar som kom frå møte med konsulent i KS. Dette er ei satsing som må gjerast utan at rammene til PLO vert auka, heller redusert i forhold til i dag.

Utvalet vel å prioritere opp denne satsinga, og legg derfor opp til at omsorgsbustader ver lagt inn i investeringsbudsjettet for 2010 samla, og ikkje delt over tå år slik som gjeldande

Ved gjennomgang av innstillingane frå administrasjonen, konkluderte budsjettutvalet med at det kunne gjerast større reduksjonar i rammene til Loar skule og til Lom ungdomsskule spesielt.

Garmo oppvekstsenter har vore vurdert. Konklusjonen er at kapasiteten på Loar ikkje er stor nok til å ta i mot elevane frå der.

økonomiplan legg opp til.

Budsjettutvalet ser behovet for ytterlegare innsparinger utover det forslaget som utvalet har kome med, og har bede om ein betydeleg reduksjon i tillegg.

Utvalet ynskjer at førebyggande tiltak skal skjermast mest mogleg.

Utvalet drøfta elles om samarbeid om felles kjoken for dei 3 Ottadals – kommunane kunne ha innsparingselement i seg, ev om eit samarbeid med privat næringsliv kunne vera mogleg.

Utvalet oppmodar formannskapet om å setja i gang ei utgreiing av om eit samarbeid

mellan fleire kommunar, av kjøkkendrift ved institusjonsbasert omsorg, kan ha innsparingseffekt i seg utan at dette skal gå

Eggjalia industribygg.

Det er ingen leigetakar i bygget, som delvis vert nytta av arbeidssenteret.

Utvalet ynskjer ei vurdering av alternativ

utover kvalitet. Eventuelt om eit samarbeid med privat næringsliv kan vera mogleg og lønsamt.

plassering av arbeidssenteret, slik at Eggjalia Industribygg kan frigjevast og alternativ nytte/ ikkje nytte av bygget kan vurderast.

Diverse føresetnader for budsjettarbeidet

Av føresetnadene for budsjettet er satsane for pensjonspremie drøfta spesielt.

Administrasjonen har innstilt på at det skal leggjast inn ein risikofaktor i prosentsatsen for berekning av pensjonspremie, for å ha noko å

gå på i tilfelle utgiftene skulle verta høgare enn anslaga frå KLP. (ca kr 550 000). Utvalet vel å berekna utgiftene til pensjonspremie utan å ta inn denne risikofaktoren.

Barnehagen

Barnehagen har i dei siste åra vore opprioritert, og har i dag ein større del av kommunen sin samla driftsutgifter som sine rammer. Utvalet ser på tidleg pedagogisk innsats som viktig i barn sin utvikling.

Utvalet har like vel vore oppteke av å vurdere tenesteområde sin kostnadsstruktur. I denne samanheng er ei alternativ løysing av Odda barnehage vore vurdert. Barnehagen er liten, og vert derfor ressurskrevjande i forhold til talet på barn. Budsjettutvalet ynskjer primært

at det skal etablerast familiebarnehage i Bøverdalen.

Om barn frå Bøverdalen ynskjer plass på Loar, er det pr. i dag ikkje kapasitet korkje ved Loar barnehage eller i Garmo. Dette kan visa seg annleis etter nye opptak i februar 2010 for neste barnehageår.

Det er behov for innsparingar, slik at utvalet ber barnehagane om ei innsparing på kr 100 000.

Eigedomsskatt i heile kommunen

Budsjettsituasjonen er slik at alle inntekter må vurderast. Innføring av eigedomsskatt i heile kommunen er vurdert.

Ei innføring, vil etter grove vurderingar frå 2006, gje auke i inntektene på ca 1 500 000 kvart år. Eit eventuelt innføringsprosjekt vil koste ca 1 mill kr. Ei innføring av eigedomsskatt i heile

kommunen vil fyst kunne innførast med verknad for budsjettåret 2011.

Budsjettutvalet innstiller på at det ikkje skal gjerast endringar i område for eigedomsskatt 2010.

Budsjettutvalet ber formannskapet vurdere å fremme eiga sak om innføring av eigedomskatt i heile kommunen.

Flyktningekonsulent:

Utvalet har bede administrasjonen vurdere om det er mogleg med ei omfordeling, heilt eller delvis, av oppgåvene er mogleg innanfor eksisterande administrasjon.

Personalkonsulent:

Utvalet har bede administrasjonen om ei vurdering av eventuelle samarbeidsløysingar, heilt eller delvis med nabobygdene når det gjeld oppgåvene til personalkonsulenten.

Kommunale bygg

Utvalet ynskjer ein gjennomgang og vurdering av alle kommune bygg med tanke på drift/utleige/sal/riving. Odda skule, Eggjalia industribygg og tidlegare biblioteket ved

Garmo skule har vore drøfta spesielt. Utvalet ynskjer dette ut i frå eit brukar-, medarbeidar- og økonomisk perspektiv.

Tilskot til private vegar

Tilskot til private vegar vert avvikla frå 2010

2.3.5.2 Investeringsbudsjettet

Vidare framdrift i ev samarbeidsprosjekt Oppland fylkeskommune og Lom kommune vart drøfta på møte i Budsjettutvalet den 11.9.2009. Det vart bede om sak frå administrasjonen, og ei arbeidsgruppe leia av administrasjonssjefen vart oppretta.

Fleirbrukskall

Ein grovplan av fleirbrukskall er utarbeidd av arkitektforma, saman med kostnadsoverslag. Alternativ A er berekna til kr 84 000 000. Alternativ B er berekna til kr 68 000 000.

Budsjettutvalet har drøfta vidare framdrift av prosjektet. Alternativ A er vald inn i økonomiplanen, og har bede om at kr 60 000 000 vert lagt inn i planen i 2011 og kr 24 000 000 i 2012.

Utvalet ser det som naudsint å gjennomføre eit forprosjekt i 2010. Anslaga i økonomiplanen må vera grøvre beløp, da finrekning må koma gjennom eit forprosjekt.

Omsorgsbustader

Omsorgsbustader for heildøgns omsorg har utvalet vurdert innlagt i 2010, i motsetning til gjeldande økonomiplan der noko er planlagt i 2010 og noko i 2011. Utvalet ber om at prosessen med vidare vurdering av nye omsorgsbustader med heildøgns omsorg vert prioritert høgt.

Det er elles lagt inn investeringar som er naudsint på grunn av krav bl.a. gjennom HMS-regelverk.

2.3.5.3 Innsparingar

Administrasjonssjefen stab	Kr.	610 000
Støttefunksjonen	Kr.	200 000
Loar skule, 1/8 - 31/12 *)	Kr.	315 000
Lom ungdomsskule, 1/8 - 31/12 *)	Kr.	310 000
Loar barnehage og Garmo oppvekstsenter	Kr.	100 000
MTN (reduserte utgifter auke i byggesaksgebyr)	Kr.	380 000
Helse og velferd	Kr.	150 000
Pleie og omsorg	Kr.	500 000
Auke i betalingssatser	Kr.	380 000
Bruk av kapitalfond i staden for driftsmiddel	Kr.	650 000
Fjerning av sikkerhetsmargin for berekning av pensjonspremie	Kr.	550 000

*) Heilårseffekt for Loar skule og Lom ungdomsskule er ei samla innsparing på ca kr. 1 500 000.

2.3.6 Rammestyring

Etter Lom kommune sitt delegasjonsreglement tildeler Kommunestyret rammer til administrasjonen som prioriterer innanfor desse rammene.

3 Økonomiske oversikter

3.1 Investeringar og finansiering

	Budsjett 2 010	Budsjett 2 011	Budsjett 2 012	Budsjett 2 013
Investeringar:				
Edb-utstyr/programvare	243 000	0	0	0
Betalte avdrag etableringslån	664 000	677 000	811 000	882 000
Kjøp av aksjer og andelar	335 000	335 000	335 000	335 000
Fleir brukshall for prosjekt	1 500 000	0	0	0
Fleir brukshall	0	60 000 000	24 100 000	0
Brann og fjellredningsstasjon	4 800 000	0	0	0
Garmo renseanlegg	2 000 000	0	0	0
Leirmo renseanlegg	2 000 000	0	0	0
Konvertering oljekjelar helseheimen og Garmo skule	0	120 000	0	0
Lom helseheim- styreskap heis	500 000	0	0	0
Lom samfunnshus - vedlikehald	700 000	0	0	0
Lom samfunnshus - ventilasjon	0	630 000	0	0
Skiltplan-veg og gateadresser	100 000	0	0	0
Tannklinikken	145 000	0	0	0
Omsorg og trygdebustader	8 500 000	0	0	0
Sum investeringar	21 487 000	61 762 000	25 246 000	1 217 000
Finansiering:				
Refusjon frå staten	-2 400 000	0	0	0
Refusjon frå private	-300 000	0	0	0
Statlege overføringer	0	-7 000 000	0	0
Bruk av lån	-12 500 000	-36 504 000	-19 280 000	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 500 000	0	0	0
Bruk av ubundne kapitalfond	-951 000	-431 000	-335 000	-335 000
Overføring frå driftsrekneskapen	-907 000	-677 000	-811 000	-882 000
Overføring frå drift - bruk av bundne driftsfond	0	-5 000 000	0	0
Overføring frå drift-momskomp	-2 929 000	-12 150 000	-4 820 000	0
Sum finansiering	-21 487 000	-61 762 000	-25 246 000	-1 217 000

3.2 Driftsbudsjett

Tal i 1 000 kroner	Rekneskap 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013
<u>Driftsinntekter</u>						
Brukertilbetalinger	6 750	7 035	7 140	7 140	7 140	7 140
Andre sals- og leigeinntekter	27 360	30 697	23 843	25 323	26 095	26 213
Overføringer med krav til motyting	31 780	24 058	23 964	23 465	22 175	22 175
Rammetilskott	48 640	55 253	59 122	59 381	59 381	59 381
Andre statlege overføringer	1 891	2 817	3 183	3 183	2 759	2 759
Andre overføringer	3 170	1 485	360	360	360	360
Skatt på inntekt og formue	34 224	37 724	40 172	40 172	40 172	40 172
Eigendomsskatt	2 189	2 874	3 078	3 078	3 078	3 078
Andre direkte og indirekte skattar	5 832	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum driftsinntekter	161 836	165 443	164 361	165 601	164 660	164 778
<u>Driftsutgifter</u>						
Lønsutgifter	93 493	94 713	97 623	97 096	96 750	96 750
Sosiale utgifter	19 502	23 610	20 692	20 617	20 544	20 544
Kjøp av varer og tenester i tenesteproduksjon	26 220	26 552	22 545	22 553	23 053	23 553
Kjøp av tenester som erstatter tenesteproduksjon	10 586	11 619	11 337	11 359	11 176	11 186
Overføringer	11 037	11 531	9 598	8 635	8 635	8 635
Avskrivningar	8 012	8 012	8 012	8 012	8 012	8 012
Fordelte utgifter	0	-177	-35	-35	-35	-35
Sum driftsutgifter	168 850	175 860	169 771	168 236	168 135	168 645
Brutto driftsresultat	-7 015	-10 417	-5 410	-2 635	-3 475	-3 867
<u>Finansinntekter</u>						
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	17 276	15 229	12 850	12 850	12 850	12 850
Mottekne avdrag på utlån	1 110	120	55	55	55	55
Sum eksterne finansinntekter	18 386	15 349	12 905	12 905	12 905	12 905
<u>Finansutgifter</u>						
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utg.	7 366	5 582	3 851	4 527	5 275	5 223
Avdragsutgifter	6 837	6 831	6 775	7 858	8 793	8 754
Utlån	84	110	69	69	69	69
Sum eksterne finansutgifter	14 288	12 523	10 695	12 454	14 137	14 046
Resultat eksterne finanstransaksjonar	4 098	2 826	2 210	451	-1 232	-1 141
Motpost avskrivningar	8 012	8 012	8 012	8 012	8 012	8 012
Netto driftsresultat	5 095	421	4 812	5 829	3 306	3 004
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	3%	0,3 %	3%	4%	2%	2%

3.3 Utvikling i lånegjeld

	Inng.gjeld (ca.)	2010	2011	2012	2013	Utgående gjeld 2013
Nye lån	116 000	12 500	36 504	19 280	0	
Avdrag løpende lån		6 775	6 781	6 796	6 437	
Avdrag nye lån		0	1 077	1 997	2 317	
Utgående gjeld	121 725	150 371	160 858	152 104	152 104	

3.4 Fondskapital

	Inng. balanse	2010	2011	2012	2013	Utgående balanse
Disp.fond	6 140	-1 651	1 689	322	(50)	6 450
Avsett drift/disponert						
Heimfallsfond	9 437					4 937
Avsett drift		125	125	125	125	
-Inv.budsjett		-	(5 000)	-	-	
- Refusjon tomtesal						
Næringsfond	2 864					5 743
-Driftstiltak		(2 778)	(2 781)	(2 781)	(2 781)	
-Avsett drift		3 500	3 500	3 500	3 500	
Kapitalfond	4 384					2 332
-Inv.budsjett bruk av ub.kap.fond		(951)	(431)	(335)	(335)	
-avsetjing		-	-	-	-	
Totalt	22 825					19 462

3.5 Bruk av næringsfond

	Budsjett 2 010	Budsjett 2 011	Budsjett 2 012	Budsjett 2 013
Bruk av næringsfond				
Tiltaksarbeid	-670 500	-673 200	-673 200	-673 200
Reiseliv- og turistverksemd	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000
Servicenæring	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Landbruk	-655 000	-655 000	-655 000	-655 000
Lom veksthus	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Regionråd	-555 000	-555 000	-555 000	-555 000
Landbrukskontor	-37 354	-37 354	-37 354	-37 354
Elveforbygging	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Bruk av næringsfond	-2 777 854	-2 780 554	-2 780 554	-2 780 554

4 Formannskapet - første behandling

4.1 Saksprotokoll i Formannskapet 01.12.2009

Forslag frå Formannskapet

Forslaget frå budsjettutvalet blir vedtatt.

Framlegg til budsjett 2010 og økonomiplan 2011-2013 blir lagt ut på høyring slik det går fram.

5 Formannskapet - andre behandling

5.1 Saksprotokoll i Formannskapet 16.12.2009

Forslag frå Mai Bakken:

Som forslaget frå formannskapet, med slik endring:

Fleir brukshall går ut. I staden foreslår vi at det skal stå:

Ny vidaregåande skule og helsecenter, 60 mill (2011), og aukast til nødvendig nivå for 2012 og 2013.

Det vart votert over forslaget frå Bygdalista. Forslaget frå Mai Bakken fekk ei røyst. Fire røysta for forslaget frå formannskapet.

Forslag frå formannskapet:

Som forslaget frå formannskapet.

6 Kommunestyret sitt vedtak

6.1 Saksprotokoll i Kommunestyret 16.12.2009

6.1.1 Behandling

Forslag frå Bygdalista v/Magny Hilde:

Som forslaget frå formannskapet, med slik endring:

Fleir brukshall går ut. I staden foreslår vi at det skal stå:

Ny vidaregåande skule og helsecenter, 60 mill (2011), og aukast til nødvendig nivå for 2012 og 2013.

Forslag frå Beate Stø:

Satsane for musikk- og kulturskulen:

Satsane vert uendra. Reduserte inntekter dette fører med seg vert finansiert ved redusert avsetning til disposisjonsfond.

Forslag frå Bygdalista v/Mai Bakken:

Bygdalista vil presisere at pålagde innsparinger i tenesteområda skal prioriterast slik:

1. Innsparingstiltak på energibruk i alle offentlege bygg. Budsjettutvalet har sett som mål at 30 % av innsparingstiltaka skal vera miljøtiltak.
2. ”Tidleg innsats” skal prioriterast.

Det vart votert slik:

Forslag frå Bygdalista:

Som forslaget frå formannskapet, med slik endring:

Fleir brukshall går ut. I staden foreslår vi at det skal stå:

Ny vidaregående skule og helsecenter, 60 mill (2011), og aukast til nødvendig nivå for 2012 og 2013.

Forslaget fekk tre røyster. Fjorten røysta mot. Forslaget fall.

Bygdalista vil presisere at pålagde innsparinger i tenesteområda skal prioriterast slik:

1. Innsparingstiltak på energibruk i alle offentlege bygg. Budsjettutvalet har sett som mål at 30 % av innsparingstiltaka skal vera miljøtiltak.
2. ”Tidleg innsats” skal prioriterast.

Forslaget vart samrøystes vedtatt.

Forslag frå Beate Stø:

Satsane for musikk- og kulturskulen:

Satsane vert uendra. Reduserte inntekter dette fører med seg vert finansiert ved redusert avsetning til disposisjonsfond.

Forslaget vart samrøystes vedtatt.

6.1.2 Vedtak

Som forslaget frå formannskapet med slik endring:

Satsane for musikk- og kulturskulen:

Satsane vert uendra. Reduserte inntekter dette fører med seg vert finansiert ved redusert avsetning til disposisjonsfond.

Innsparingstiltak på energibruk i alle offentlege bygg. Budsjettutvalet har sett som mål at 30 % av innsparingstiltaka skal vera miljøtiltak.

”Tidleg innsats” skal prioriterast.

7 Overordna styringssignal og utvikling

7.1 Viktige prioriteringar i statsbudsjettet

Finansminister
Kristin Halvorsen la fram
forslag til statsbudsjettet
13. oktober 2009
(Foto: Rune Kongsro)

13. oktober la Regjeringa fram forslaget til statsbudsjett for 2010, og her er nokre korte utdrag frå Regjeringa sin presentasjon av budsjettet:

- ”Satsingen på fellesskolen fortsetter, med et høyt nivå på bevilgningene. Undervisningstimetallet utvides med én uketime, fordelt på 1.-7. trinn, og det innføres et tilbud om åtte uketimer gratis leksehjelp, fordelt på 1.-4. trinn. I rentekompensasjonsordningen for skole- og svømmeanlegg legges det opp til å kunne gi tilslagn om rentekompensasjon for investeringer innenfor en ramme på 2 milliarder kroner i 2010.
- Regjeringen har prioritert kommuneøkonomien i sine tidligere budsjettforslag, og dette følges også opp i 2010-budsjettet. Kommunesektorens frie inntekter foreslås økt reelt med 4,2 milliarder kroner, og sektorens samlede inntekter øker reelt med om lag 8 milliarder kroner.
- Regjeringen vil legge til rette for trygge arbeidsplasser og økt verdiskaping og utvikling i hele landet. Regjeringen foreslår utgifter på vel 1,5 milliarder kroner (eksklusivt lånetransaksjoner) til ordninger under Innovasjon Norge på Nærings- og handelsdepartementets budsjett i 2010. Dette tilsvarer en økning på 26 prosent i forhold til saldert budsjett 2009.”

7.2 KS si uttale til statsbudsjettet

Pressemelding frå KS (kommunenesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon) i samband med Regjeringa sitt forslag til statsbudsjett for 2010:

”Forslaget til statsbudsjett styrker tilbudene spesielt innenfor skole, pleie- og omsorg og barnevern. Det er bra. Skal budsjettet innfri krever det fortsatt vanskelige prioriteringer og stram økonomistyring i kommunene og fylkeskommunene.

Kommunesektorens inntekter får en betydelig økning. Det er nødvendig for å gi bedre tilbud til stadig flere innbyggere.

Kommunene er vant til å gjøre vanskelige prioriteringer og må ha frihet til å gjøre disse slik at befolkningens behov kan møtes på en best mulig måte.

Det er også nødvendig med en sterkere innsats på innovasjon og utvikling, og handlefrihet til å utvikle tilbudene og gjøre jobben mest mulig effektivt. Mange kommuner har et stort etterslep på vedlikeholdssiden og har behov for å gjøre noe med det.

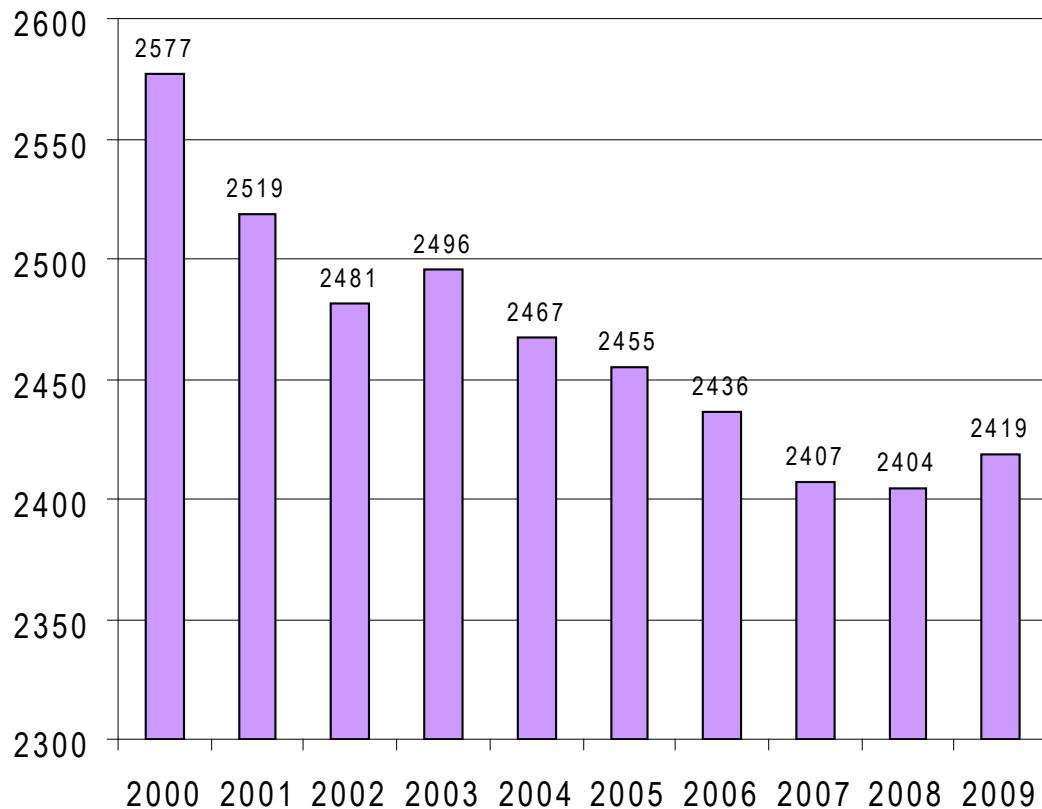
Mangler 1,5 mrd til barnehager

Stortinget vedtok at barnehagereformen skulle finansieres fullt ut. KS konstaterer at det fortsatt mangler 1,5 mrd.

Frie inntekter

Regjeringen foreslår å øke kommunenesektorens frie inntekter med 4,2 mrd kroner fra 2009 til 2010, og følger opp signalene fra i vår. Det vil gi kommunenesektoren økt økonomisk handlingsrom i 2010. De frie inntektene vil hovedsaklig gå til flere barn og eldre (demografi), samferdsel og flere ansatte i barnevern og pleie- og omsorg, og skal i tillegg dekke økte kostnader til renter og pensjon.”

7.3 Utvikling av folketalet

Folketalet i Lom kommune ved utgangen av året fra 2000 til 2008, og ved utgangen av tredje kvartal 2009.
(Kjelde: SSB)

	0-5 år	6-15 år	16-66 år	frå 67 år	Totalt
2010	145	290	1 551	414	2 400
2011	139	292	1 545	412	2 388
2012	139	276	1 547	426	2 388
2013	134	273	1 536	430	2 373
2014	137	271	1 520	443	2 371
2015	132	273	1 516	436	2 357
2016	131	274	1 510	444	2 359
2017	128	269	1 504	461	2 362
2018	127	265	1 503	459	2 354
2019	126	259	1 491	470	2 346
2020	126	254	1 494	474	2 348
2021	127	245	1 469	497	2 338
2022	127	243	1 460	503	2 333
2023	128	237	1 448	519	2 332
2024	128	240	1 427	536	2 331
2025	129	237	1 414	544	2 324
2026	130	235	1 399	551	2 315
2027	130	236	1 387	569	2 322
2028	130	234	1 367	594	2 325
2029	131	233	1 354	594	2 312

Framskrivning av folketallet i Lom fram til 2029 fordelt på aldersgrupper og totalt. Framskrivninga baserer seg på SSB sitt MMMM-alternativ, som tyder middels utvikling på alle områda, levealder, flytting og innvandring.
(Kjelde: SSB)

8 Overordna mål og strategiar

8.1 Balansert målstyring (BMS)

Resultatleiing er ein leiarfilosofi

som er basert på at politikarar, administrasjonssjef, leiarar og tilsette har dei same klart definerte måla og resultattkrava. Det skal vera stor fridom i korleis ein skal nå måla.

Kva meir er Balansert målstyring?

- Ein set fleire område i sentrum, ikkje berre økonomi.
- Lom har sett brukar, medarbeidar, økonomi, samhandling mellom politikk og administrasjon og læring og fornying i sentrum.
- Som hjelpemiddel er det laga målekart som fortel kva ein set fokus på innan kvart område.
- Kommunemålekartet er det overordna

målekartet, og seier kva som skal målast totalt og for kvart tenesteområde.

– Målekarta skal vera forankra og aksepterte i heile organisasjonen.

- KS sine brukar- og medarbeidarundersøkingar skal brukast som hjelpemiddel i resultatmålingane.

- BMS vil gje grunnlag for dialog mellom politikarar og administrasjonssjef, mellom administrasjonssjef og leiargruppe og mellom dei einskilde leiarane og deira tilsette. Dette vil gje grunnlag for ein brei medverknad frå heile organisasjonen i arbeidet mot felles mål.

– Ein flatare organisasjonsmodell med stor bruk av delegering gjer det naudsynt med eit anna styringssystem.

8.2 Kommunemålekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2008	Mål 2009	Mål 2010
Økonomi	Økonomistyring og drift	Brutto driftsresultat	Økonomi-system	1,7%	-4,4%	-3%
		Netto driftsresultat	Økonomi-system	7,7%	3,19%	3%
	Finansiell styring	Eigenkapitalprosent	Økonomi-system	38,6%	37,8%	38%
		Geldsgrad (Gjeld/Eigenkapital)	Økonomi-system	1,6	1,7	1,7
	Likviditetsstyring	Kredittid fordringar	Økonomi-system	45 dagar	32 dagar	32 dagar
		Likviditetsgrad 1	Økonomi-system	3,7	3,4	3,4
		Arbeidskapital i prosent av driftsinntekter	Økonomi-system	45,7%	40,0%	45%
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmeste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,5	4,8
		Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,8	-	4,3
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,8	-	4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	-	5,1
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	2,7%	2,3%	3,2%
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	4,5%	4,0%	4,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	48%	-	76%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,5	4,1	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,8	-	4,3
	Målt kvalitet	Gjennomforte kompetanse tiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	-	-	-

Karakterskala i medarbeidarundersøkingane går frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

9 Handlefridom i økonomien - prioriteringar

9.1 Generelle økonomiske utfordringar

Lom har ei auke i dei frie inntektene frå 2009 til 2010 på kr 6 467 000.

9.1.1 Endringar i tilskot frå Staten 2008 - 2009

Tilskot frå Staten	Budsjett 2009	Justert budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring justert budsjett 2010
Skatt på inntekt og formue	-40 026 000	-37 724 000	-40 172 000	2 448 000
Statleg rammeoverføring	-40 424 000	-42 100 000	-45 017 000	2 917 000
Inntektsutjamningstilskot	-11 371 000	-12 403 000	-13 705 000	1 302 000
Sjønnstilskot	-600 000	-600 000	-400 000	-200 000
Sum overføring frå staten	-92 421 000	-92 827 000	-99 294 000	6 467 000

9.1.2 Rammeoverføringar

Inntektene frå staten har t.o.m 2008 vore rekna etter folketalet pr 1.1. i budsjettåret. Frå 2009 er inntektsutjamningstilskotet rekna ut frå folketalet 1. juli året før budsjettåret, medan utgiftsutjamningstilskotet framleis er rekna etter folketalet 1. januar i budsjettåret.

Lom har hatt ei auke i folketalet, og det slår positivt ut på innteketene.

I statsbudsjettet er det lagt opp til at undervisningstimetalet for første til sjuande trinn skal aukast med ein veketime frå hausten 2010.

Det er sagt i statsbudsjettet at det skal gjevast åtte timer gratis leksenhjelp i veka delt på første til fjerde trinn.

9.1.3 Øyremerka tilskot

Maksimalprisen til Barnehagane vert vidareført og for 2010. For å kompensere

for dette vert satsane for øyremerka tilskot til barnehagane auka.

9.1.4 Lån/tilskot

Rentekompensasjonsordning for skule- og symjeanlegg og kyrkjebygg vart innført for 2009 og førast vidare i 2010.

I 2008 vart det etablert eit statlig investeringstilskot til omsorgsbustader og sjukeheimspllassar. Målgruppa er personar med behov for heildøgns tenester uavhengig av

alder, funksjonshemning og diagnose. I tillegg til eldre inngår bl.a. personar med psykisk sjukdom, utviklingshemning og rusproblem. Investeringstilskot er eit eingangstilskot som i gjennomsnitt dekker ca 20% av anleggskostnadene. Ordninga er foreslått vidareført i 2010.

9.1.5 Kommunale gebyr/inntekter

Det vert vist til avsnitt om ”Driftsinntekter – forslag til satsar for 2010”.

Det er forslag om å auke kommunale satsar/gebyr for 2010. Auka utgjer ca kr 380 000.

Gebyr på vatn og avlaup vert foreslått auka med ca 800 000. Disse gebyra er rekna etter sjølvkostprinsippet – der reglar regulerer kor høge gebyra maksimalt kan vera.

9.1.6 Kraftinntekter

	Budsjett 2009	Budsjett (end) 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013
Sal av konsesjonskraft	-14 291 000	-14 291 000	-6 730 000	-7 620 000	-8 290 000	-8 290 000
For 2009 var det avtala ein svært god pris, som gav inntekter godt over det som har vore nivået tidlegare. Prisane i økonomiplanperioda, etter prognosar, viser ein lågare kraftpris.			Utbytte frå AS Eidefoss vart i 2009 på 10 mill kr. For 2010 er dette føreslede teke inn i budsjettet med 9,2 mill kr.			
			Prisane på kraft for 2010 er mykje lågare enn for 2009. Innteketene frå sal av konsesjonskraft er redusert med 7,5 mill kr.			

9.1.7 Eigedomsskatt

Eigedomsskatt	Budsjett 2009	Justeret budsjett 2009	Budsjett 2010	Endring justeret budsjett 2010
Eigedomsskatt	-2 172 000	-2 172 000	-2 375 822	-203 822
Eigedomsskatt-annen fast eigedom	-701 800	-701 800	-701 800	0
Sum eigedomsskatt	-2 873 800	-2 873 800	-3 077 622	-203 822

Lom kommune har eigedomsskatt på egedomar på Fossbergom og i tillegg på ”Verker og bruk”.

For 2010 utgjer disse inntektene omlag:

- Verker og bruk kr 2 375 000
- Egedomar på Fossbergom kr 701 800

Grunnlaget for utskriving av eigedomsskatt på verker og bruk er fastsett av Skatteetaten. Kvar kommune kan vedta å krevja inn eigedomsskatt i heile kommunen. For Lom er verknaden av eigedomsskatt i heile kommunen ei ekstra inntekt på om lag 1,5 mill kr. pr. år. Kostnader til iverksetting av tiltaket er rekna til om lag 1 mill kr.

9.1.8 Lønsutgifter

	Regnskap 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010
Sum løn i prosent av inntekter		70	72

9.1.9 Lånegjeld

Det er ikkje teke opp nye lån i 2009, og lånegjelda er redusert med ca 6,8 mill kr.

9.2 Vurdering av økonomisk situasjon

Sjølv om Lom ha hatt eit positivt netto driftsresultat dei siste åra, så er den økonomiske situasjonen stram.

Prognosene for sal av kraft i 2010 er 7,5 mill kroner lågare enn i 2009. Da kraftinntekter er nytta til finansiering av drift, vert det store budsjettmessige utfordringar med ein så stor reduksjon.

Det er viktig med strategiske grep som på sikt kan frigjera ressursar og som kan gje oss større handlingsfridom.

Det bør etter kvart arbeidast med ein handlingsregel for bruk av kraft- og utbytte-inntektene. Til finansiering av drift bør det ikkje brukast meir enn det lågaste nivået vi kan rekne med å oppnå av kraft- og utbytteinntekter.

Den foreslårte økonomiplanen syner ei stram driftsmessig og finansiell stilling. Ut i frå økonomiske betraktningsar bør vi nytte dei høva vi har til å auke inntektene og til å betre balansen.

10 Handlingsplan for tenesteområda

10.1 Staben til administrasjonssjefen

10.1.1 Ny organisering

Etter ny administrativ organisering frå 1. august 2009, vart det oppretta ein eigen stabsfunksjon direkte underlagt administrasjonssjefen.

Desse stillingane høyrer til i staben:

- Kommunalsjef, vakant
- Rådgjevar oppvekst, Herdis Kvamme Repp
- Kultur- og ungdomskonsulent, Kristbjørn Rossehaug
- Rådgjevar (engasjement fram til 31.12.2009), Bård Hanem

10.2 Støttefunksjonen

10.2.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
1. Etablert Servicetorg 2. God intern dialog og god lokalkunnskap 3. God fagleg og brei realkompetanse	1. Felles IT - plattform 2. Kursrom 3. FIN
Kritiske forbettingsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
1. Bemanning 2. Sårbare ved sjukdom 3. Samhandling	1. Samhandling/klargjering av arbeidsoppgåver 2. Opplæring – stadig nye krav til oppgåver/nye system som krev opplæring 3. Utvikle og behalde tilsette

10.2.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Støttefunksjonen	Tre siste år Lom			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Finansielle nøkkeltal						
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-0,7	2,0	-4,3	0,5	-1,4	0,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	7,3	8,0	3,1	-0,9	-1,5	-0,6
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	171,7	185,0	191,8	184,1	172,7	176,7
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	35,8	45,7	40,0	20,6	22,9	22,5
Erie inntekter i kroner pr. innbyggjar	34 615	33 875	35 325	35 677	31 839	30 956
Netto lånegjeld i kroner pr. innbyggjar	28 327	31 718	30 734	39 647	29 968	33 648

Handlingsplan for tenesteområda - Støttefunksjonen

10.2.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2008	Mål 2009	Mål 2010
Brukarar Økonomiavdelinga	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå økonomiavdelinga?	BU	4,6	4,9	4,9
		Opplever du å ha den naudsynte kompetanse i økonomispørsmål og i bruk av økonomisystemet?	BU	-	4,5	4,3
		Opplever du at rekneskapen er ájour og fullstendig for å nytte han i den daglege økonomistyringa?	BU	-	4,5	4,5
	Målt kvalitet	Maks uteståande fordringar >60 dagar i kroner	Telling	-	-	1,2 mill
Brukarar Løn og personal	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå personal?	BU	4,0	4,3	4,3
		Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå løn?	BU	-	-	-
		Opplever du å ha den naudsynte kompetanse i personalspørsmål og i bruk av personalsystemet?	BU	-	4,3	4,0
	Målt kvalitet	Reduksjon av manuelle timelister	Telling	-	25%	25%
Brukarar Servicetorget	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå servicetorget?	BU	4,0	4,7	4,2
		Kor tilfredse er folkevalte med hjelp, støtte og service frå servicetorget?	BU	-	4,5	4,5
	Målt kvalitet	Restansar i sak/arkivsystemet	Statistikk	-	15%	15%
		Andel saker handsama innan 14 dagar	Statistikk	-	100%	80%
		Kommunal service, telefon	Forbruker-rådet	-	96%	96%
		Kommunal service, e-post	Forbruker-rådet	-	80%	80%
Brukarar IKT	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med kommunens dataloysing og kommunens/regionens fagprogramloysingar?	BU	-	4,5	4,5
		Kor tilfreds er du med hjelp, respons og tilrettelegging frå IT-avdelinga?	BU	5,3	4,8	5,0
		Kor tilfreds er du med datakurs?	BU	-	4,3	4,5
Brukarar Informasjon	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå informasjonsavdelinga?	BU	4,7	4,2	4,7
		Total score i kvalitet på heimesida	norge.no	53%	80%	85%
	Målt kvalitet	Kommunal service, heimesida	Forbruker-rådet	-	80%	-
		Besökande på kommunalheimesida, gjennomsnitt pr. veke	Statistikk	16 253	18 000	15 000
		Besökande på lom.no, gjennomsnitt pr. veke (frå 13/10.09)	Statistikk	-	5 000	8 000
Brukari biblio- teket		Utlån pr. innbyggjar	Bibliotek-statistikk	Nr. 1 i Oppland	Nr. 1 i Oppland	Nr. 1 i Oppland
Medarbeidrar	Arbeids- gjevarolla opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmaste leiar?	MU	4,0	3,5	4,1
		Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	MU	5,1	3,8	5,0
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	MU	4,8	5,1	4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	MU	5,2	4,8	5,0
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	1,6%	2,0%	2,0%
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	6,4%	2,5%	3,5%
Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	MU	4,6	4,4	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	MU	4,0	3,6	4,1
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetanse tiltak i hove til overordna kompetanseplan	Telling	-	90%	90%

BU = Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

MU = Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.2.4 Tiltak

10.2.4.1 Investeringsar 2010-2013 (over 100 000 kroner)

Tiltak	2010	2011	2012	2013
Persienner, biblioteket	115 000			
Investering, Regiondata	245 000	280 000	145 000	80 000

10.2.4.2 Drift 2010-2013 (over 100 000 kroner)

Tiltak	2010	2011	2012	2013
Tilflyttarprosjektet	300 000	300 000	300 000	

10.3 Loar skule

10.3.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
1. IKT-ressursar 2. Arbeidsmoral 3. God ressurstilgang / Politisk og administrativ forståing 4. Høg kompetanse i personalet	1. Nutte IKT/Pedit enda meir aktivt i læringsarbeidet 2. Vektlegge vidare arbeid med tilpassa opplæring 3. Stor lærartettleik
Kritiske forbettingsbehov (prioritert) 1. Enda sterkare vektlegging på basisfaga. NB! Lese og skriveopplæring. 2. Styrke elevmerdverknad	Spesielle utfordringar (prioritert) 1. Få fleire elevar over den kritiske grensa i basisfaga. NB! Få fleire flinke lesarar. 2. Tilpassa opplæring for alle elevane. = Vi skal sjå kvar elev. 3. Auka arbeidsmengd for rektor = mindre tid til arbeid som pedagogisk leiar og pådrivar. Konsekvens: Auka administrativ ressurs.

10.3.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Skule	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Netto driftsutgifter til grunnskule-opplæring pr. innbyggjar 6-15 år	86 678	96 615	98 223	89 389	85 095	78 645
Andel elevar i grunnskulen som får spesialundervisning, i prosent	5,5	10,8	10,4	9,1	7,5	7,0
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskule, pr elev	82 242	91 119	96 892	90 701	86 615	78 923
Gjennomsnittleg gruppestørleik, 1. til 7. årssteg	9,6	9,5	9,0	11,1	12,2	13,3

10.3.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Mål 2009	Resultat 2009	Mål 2010
Brukar		Trivst på skulen	Elevundersøking	5,0		4,7
		Vi er godt nögde med dialogen mellom heim og skule	Foreldreundersøking	5,5		4,8
		Har du lærarar som gjev deg lyst til å arbeide med faga	Elevundersøking	5,2		4,2
		Nasjonale prøver; 5. steg rekning *)	Nasjonale prøver	26,7	46,2	19
		Nasjonale prøver; 5. steg lesing *)	Nasjonale prøver	26,7	30,8	20
		Nasjonale prøver; 5. steg engelsk *)	Nasjonale prøver	30,0	15,4	20
Medarbeidrar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmeste leiar?	Medarbeidarundersøking	5,3		4,9
		Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	4,5		3,9
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	Medarbeidarundersøking	3,3		3,8
		Har du høve til å jobbe sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1		4,8
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	2,0		2,0
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	2,5		4,0
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	70		92
Læring og formining	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,7		4,6
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	4,5		4,1

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

*) Prosentdel som nådde det lågaste av tre nivå.

10.3.4 Tiltak

10.3.4.1 Drift

Ansvar	Tiltak	2010	2011	2012	2013
220	Auka kontorhjelp frå ein dag til 2,5 dagar	125.000	125.000	125.000	125.000

10.4 Garmo oppvekstsenter

10.4.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
1. IKT-ressursar 2. Arbeidsmoral 3. God ressurstilgang / Politisk og administrativ forståing 4. Høg kompetanse i personalet	1. Nutte IKT/Pedit enda meir aktivt i læringsarbeidet 2. Vektlegge vidare arbeid med tilpassa opplæring 3. Stor lærartettleik
Kritiske forbetningsbehov (prioritert) 1. Enda sterkare vektlegging på basisfaga. NB! Lese og skriveopplæring. 2. Styrke elevmerdverknad	Spesielle utfordringar (prioritert) 1. Få fleire elevar over den kritiske grensa i basisfaga. NB! Få fleire flinke lesarar. 2. Tilpassa opplæring for alle elevane. = Vi skal sjå kvar elev. 3. Auka arbeidsmengd for rektor = mindre tid til arbeid som pedagogisk leiar og pådrivar. Konsekvens: Auka administrativ ressurs.

10.4.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Barnehage	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Netto driftsutgifter til barnehage-sektoren pr. innbyggjar 1-5 år	4 206	12 971	23 095	19 038	14 412	17 465
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	71,3	77,7	84,1	87,7	88,5	87,1
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	59,1	71,1	72,0	74,6	74,6	73,1
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr. barn i kommunal barnehage	76 404	83 123	110 796	115 312	117 585	126 490

Indikatorar for Skule	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Netto driftsutgifter til grunnskule-opplæring pr. innbyggjar 6-15 år	86 678	96 615	98 223	89 389	85 095	78 645
Andel elevar i grunnskulen som får spesialundervisning, i prosent	5,5	10,8	10,4	9,1	7,5	7,0
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskule, pr elev	82 242	91 119	96 892	90 701	86 615	78 923
Gjennomsnittleg gruppestørleik, 1. til 7. årssteg	9,6	9,5	9,0	11,1	12,2	13,3

10.4.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Mål 2009	Resultat 2009	Mål 2010
Brukar skule	Opplevd kvalitet	Trivst på skulen	Elevundersøking			4,5
		Vi er godt nøgde med dialogen mellom heim og skule (5.-7. steg)	Foreldreundersøking			5,5
		Har du lærarar som gjev deg lyst til å arbeide med faga?	Elevundersøking			4,3
	Målt kvalitet	Nasjonale prøver; 5. steg rekning *)	Nasjonale prøver		0	15
		Nasjonale prøver; 5. steg lesing *)	Nasjonale prøver		0	20
		Nasjonale prøver; 5. steg engelsk *)	Nasjonale prøver		0	20
Brukarar barnehage	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	Brukundersøking		5,4	5,5
		Foreldra sine moglegheiter for medinnflytelse over barnehagetilbodet	Brukundersøking		4,8	4,5
		Respektfull behandling av barnet	Brukundersøking		5,5	5,5
		Barnhagen sitt bidrag til språkutviklinga til barnet	Brukundersøking		5,0	5,1
	Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste	Statistikk		0	0
		Kor mange barn når aldersrelevante språkmål før skulestart	TRÅS		80%	80%
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmeste leiar?	Medarbeidarundersøking		5,2	4,7
		Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking		4,5	3,9
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	Medarbeidarundersøking		3,6	3,8
		Har du høve til å jobbe sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking		5,2	4,1
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk		4,5	6,5
		Sjukefråvær langtid	Statistikk		5,0	2,0
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking		91	91
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking		4,5	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking		4,1	4,1

Garmo oppvekstsenter vart oppretta 1. august 2009.

Foreldregrunnlaget i 7. steg i skulen er for lågt til å utarbeide resultat av brukarundersøkinga. For 2010 vil undersøkinga omfatte 5. - 7. steg.

Medarbeidarundersøkinga er felles for både Garmo og Odda skule.

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

*) Prosentdel som nådde det lågaste av tre nivå.

10.4.4 Tiltak

10.4.4.1 Drift

Ansvar	Tiltak	2010	2011	2012	2013
221	Auke adm. ressursen	100.000	100.000	100.000	100.000

10.5 Lom ungdomsskule

10.5.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
1. IKT-ressursar 2. Arbeidsmoral 3. God ressurstilgang / Politisk og administrativ forståing 4. Høg kompetanse i personalet	1. Nutte IKT/Pedit enda meir aktivt i læringsarbeidet 2. Vektlegge vidare arbeid med tilpassa opplæring 3. Stor lærartettleik
Kritiske forbettingsbehov (prioritert) 1. Enda sterkare vektlegging på basisfaga. NB! Lese og skriveopplæring. 2. Styrke elevmerdverknad	Spesielle utfordringar (prioritert) 1. Få fleire elevar over den kritiske grensa i basisfaga. NB! Få fleire flinke lesarar. 2. Tilpassa opplæring for alle elevane. = Vi skal sjå kvar elev. 3. Auka arbeidsmengd for rektor = mindre tid til arbeid som pedagogisk leiar og pådrivar. Konsekvens: Auka administrativ ressurs.

10.5.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Skule	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp.-land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Netto driftsutgifter til grunnskule-opplæring pr. innbyggjar 6-15 år	77 184	89 102	99 243	84 769	80 561	74 719
Andel elevar i grunnskulen som får spesialundervisning, i prosent	4,5	5,5	10,8	8,1	7,0	6,3
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskule, pr elev	72 119	82 242	91 119	84 008	80 617	73 679
Gjennomsnittleg gruppestørleik, 8. til 10 årssteg	13,9	11,6	11,0	12,4	13,8	14,9

Handlingsplan for tenesteområda - Lom ungdomsskule

10.5.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Mål 2009	Resultat 2009	Mål 2010
Brukarar	Opplevd kvalitet	Elevmedverknad 10. klasse i val av oppgåvetyper	Elevundersøking	4,0	2,9	2,9
		I kva grad synast du at undervisninga er tilpassa ditt nivå?	Elevundersøking	-	3,7	3,7
		Trivst på skulen	Elevundersøking	4,3	4,2	4,3
		Dialog heime - skule	Foreldreundersøking	5,5	4,5	4,6
	Målt kvalitet	Har du lærarar som gir deg lyst til å arbeide med faga?	Elevundersøking	-	3,7	3,8
		Gjennomsnittleg grunnskulepoeng	Kostra	40,00		38
		Nasjonale prøver; 8. steg rekning *)	Nasjonale prøver	-		25
		Nasjonale prøver; 8. steg lesing *)	Nasjonale prøver	-		30
Ressurs-styring	Prioritering					
		Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiár?	Medarbeidarundersøking	-		5,2
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	4,5		5,4
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	Medarbeidarundersøking	3,3		3,5
	Opplevd kvalitet	Har du høve til å jobbe sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1		5,2
		Sjukefravær korttid	Statistikk	2,0		2,0
		Sjukefravær langtid	Statistikk	2,5		3,5
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	70		70
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,7		4,7
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	4,5		4,5

*) Prosentdel som var på dei to lågaste nivåa av fem nivå.

10.5.4 Tiltak

10.5.4.1 Drift

Ansvar	Tiltak	2010	2011	2012	2013
230	Auke adm. ressursen på Lom ungdomsskule med 20%	100.000	100.000	100.000	100.000
230	Auka kontorhjelp frå ein dag til 2,5 dagar	125.000	125.000	125.000	125.000

10.6 Loar barnehage

10.6.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
1. Fagleg kompetent personale, mange assistenter med fagutdanning/ forskulelærarutdanning. 2. Betre tilhøve for personale etter utbygging; kontor og datautstyr for dei pedagogiske leiarane. 3. Gode rutiner/planar for overgang barnehage- skule	1. Lågare sjukefråvær 2. Utnytte kompetansen i personalet betre. 3. Arbeide fram klare felles mål og verdigrunnlag
Kritiske forbettingsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
1. Fleire pedagogstillingar. Lang opphaldstid for barna og stadig fleire oppgåver for pedagogiske leiarar (Jfr ny Stortingsmld) gjer at dagen ikkje blir dekt med pedagogisk personale. 2. Tidsressurs til stedfortrdar for styrar slik at denne kan utføre oppgåvene på ein tilfredstillande måte.	1. Møte ynskje frå foreldra om mat i barnehagen. 2. Legge til rette for kompetanseheving for personalet 3. Leggje til rette for sjukemeldte/ tilsette med spesielle behov

10.6.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Barnehage	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Netto driftsutgifter til barnehage-sektoren pr. innbyggjar 1-5 år	4 206	12 971	23 095	19 038	14 412	17 465
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	71,3	77,7	84,1	87,7	88,5	87,1
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	59,1	71,1	72,0	74,6	74,6	73,1
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr. barn i kommunal barnehage	76 404	83 123	110 796	115 312	117 585	126 490

10.6.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2008	Mål 2009	Mål 2010
Brukarar	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	Brukarsundersøking	5,4	5,2	5,5
		Foreldra sine moglegeheiter for medinnflytelse over barnehagetilbodet	Brukarsundersøking	4,2	4,8	4,8
		Respektfull behandling av barnet	Brukarsundersøking	5,5	5,2	5,5
		Barnehagens bidrag til språkutviklinga til barnet	Brukarsundersøking	4,9	5,0	5,0
	Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste	Statistikk	0		0
		Kor mange barn nær aldersrelevante språkmål før skulestart	Eigen-vurdering	80%	80%	80%
	Prioritering	Korrigerte brutto driftsutgifter pr korrigert opphaldstidme	Kostra			
		Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmaste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,9	4,5	5,0
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,5	3,8	3,8
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,3	4,8	4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	4,8	4,9	4,9
		Samarbeid/trivsel med kolleger	Medarbeidarundersøking	4,6	5,0	5,0
		Stoltheit over eigen arbeidsplass	Medarbeidarundersøking	4,8	5,0	5,0
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	3,1%	4,5	2,5%
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	5,3%	5,0	5,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	81%	60%	85%
	Læring og formning	Fagleg og personleg utvikling	Medarbeidarundersøking	3,4	4,5	4,3
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	3,5	4,3	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,4	4,0	4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetanse tiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	100%	100%	100%

Brukars- og medarbeidarundersøkingar, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.7 Miljø, teknisk, næring

10.7.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke 1. Høg kvalitet på kommunaltekniske tenester, vaktmestertenester og reinhold. 2. Arbeidet for ei bærekraftig arealforvaltning er godt forankra i bygdesamfunnet, politisk miljø og i kommuneadministrasjonen. 3. Optimisme i næringslivet understøttet av bevisst kommunal satsing på strategisk utviklingsarbeid gjennom småsamfunns-satsinga/Liv i Lom/nasjonalparklandsbysatsinga og bruk av kommunalt næringsfond.	1. Plan for forvaltning, drift og vedlikehald kan gi meir effektiv forvaltning av kommunale bygg. 2. Økt satsing på energiøkonomisering og satsing på fornybar energi gjennom iverksetting av handlingsplan for klima og energi kan betre Loms klimagassrekneskap. 3. Nasjonalparklandsbysatsinga kan styrke Lom som merkevare og gjere bygda meir attraktiv for etablerarar/innovasjon og tilflytting
Kritiske forbettingsbehov (prioritert) 1. Arealplanlegging i kommunal regi må opprioriterast og bli meir effektiv. 2. Landbrukskontoret sine tenester og ressursar må gjennomgåast etter avgang og nyrekuttering, og tilgjengelegheta til tenestene for brukarane må bli betre. 3. Skaffe og legge til rette nye areal for utbygging, særskilt for næringsutvikling.	1. Store kostnadar med kartlegging og iverksetting av tiltak for å sikre bygnad og utbyggingsområde m.o.t. fare for ras og flaum. 2. Utgreie mogelegeheitene for samarbeid med nabokommune om landbrukskontor. 3. Synleggjere resultat frå kommunens satsing på prosjektarbeid gjennom småsamfunnssatsinga/Liv i Lom/nasjonalparklandsbysatsinga/tilflyttarprosjekt.

10.7.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Miljø, teknisk og næring	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Årsgebyr for vassforsyning (gjeld rapporteringsår +1)	2 106	2 340	2 884	2 928	2 818	2 556
Årsgebyr for avlaupstenesta (gjeld rapporteringsår +1)	2 341	2 673	4 071	3 263	4 024	2 923
Årsgebyr for avfallstenesta (gjeld rapporteringsår +1)	1 535	1 550	1 705	2 096	1 788	2 150
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjeld rapporteringsår +1)	345	355	375	327	322	320
Gjennomsnittleg sakshandsamingstid for byggesaker (kalenderdagar)	14	10				
Gjennomsnittleg sakshandsamingstid vedtekne reguleringsplanar (kalenderdagar)	122	121				
Gjennomsnittleg sakshandsamingstid for kartforretning (kalenderdagar)	83	296				
Brutto driftsutgifter i kr. pr. km kommunal veg og gate	42 562	47 000	59 394	58 643	76 062	92 150
Prosentdel innvilga søknader om motorferdsel i utmark	80	86				

10.7.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	Resultat for brukarane, byggjesak	Brukarsundersøking	5,4	5,0	5,0
		Generell oppleving av kvalitet, byggjesak	Brukarsundersøking	5,4	5,0	5,0
		Resultat for brukarane, vasskvalitetet og vasstrykk	Brukarsundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, funksjon på avlaupssystemet	Brukarsundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup tillit og respekt	Brukarsundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, service og tilgjenge	Brukarsundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, informasjon	Brukarsundersøking	*)	*)	4,5
	Målt kvalitet	Andel vassprøver som tilfredsstiller krav i forskrift	Analyse	100%	100%	100%
		Andel avlaupsprøver som tilfredsstiller krav i forskrift	Analyse	100%	100%	100%
	Avklaring av forventning	Andel tenestestader med serviceerklæring	Telling	10%	10%	30%
Ressurs-styring	Prioritering	Selvkostrekneskap vatn Dekningsgrad	Økonomi-system	-	100%	100%
		Sjølvkostrekneskap avlaup Dekningsgrad	Økonomi-system		100%	100%
		Sjølvkostrekneskap renovasjon Dekningsgrad	Økonomi-system		100%	100%
		Sjølvkostrekneskap feiing Dekningsgrad	Økonomi-system		100%	100%
	Medarbeidrar	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmeste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,5	4,5
Medarbeidrar	Opplevd kvalitet	Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,5	-	4,0
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,5	-	4,5
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	-	5,0
		I kva for grad tru du at arbeidsplassen har eit godt omdøme blant innbyggjarane i kommunen	Medarbeidarundersøking	3,9	-	4,0
		Sjukefråvær korttid	Statistikk	3,4%	-	3,5%
	Målt kvalitet	Sjukefråvær langtid	Statistikk	6,3%	-	5,5%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	48%	-	80%
		Andel gjennomførte medarbeidarsamtalar	Telling	100%	100%	100%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	-	-	4,0
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	-	-	4,0
		Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	-	-	100%

Brukundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

*) Ikke målt tidlegare.

10.7.4 Tiltak

10.7.4.1 Investeringar (over 100 000 kroner, tal i tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	2010	2011	2012	2013
421	Utbygging av brann- og fjellredningsstasjon	4 800			
422	Konvertering av oljekjelar, prosjektering (Lom helseheim og Garmo skule)	120			
422	Lom helseheim, styreskap til heis. Prosjektering og utføring	500			
422	Lom helseheim, utskifting av vindauge og bygningstekniske utbetringer	200			
421	Rehabilitering Garmo RA, byggjeår 1979.	2 000			
421	Rehabilitering Leirmo RA, byggjeår 1979.	2 000			
422	Lom samfunnshus, utskifting av ventilasjonsanlegg i salar og vestibyle. Slitt anlegg frå 1971. Prosjektert 2009.	630			
422	Garmo skule, Steinfjøset og Drengjestugu. Fornying av golv	150			
422	Trygdebustad, rehabilitering av ein bustad	100			
422	Utleigebygg i Tverråket, terrengarbeid og tilslåing.	120			
421	Forsterking av veg og legging av fast dekke på mindre vegstrekninger/ stell.	250			
423	Prosjekt veg og gateadresser: Skilting av vegnamn.	100			
422	Doktorgarden, riving	180			
422	Klokkgarden, riving	100			
424	Gateljos Prestegardsskogen	165			
424	Gateljos ny veg Kulihaugen	110			
424	Gateljos Hamrom	118			
421	Kollavegen (verna) restaureringstiltak. 50/50 Kommune/Vegvesen.	100			
421	Vedlikehald av Liabrua + andre mindre bruar.		?		

10.7.4.2 Drift (over 100 000 kroner, tal i tusen kroner)

Ansvar	Tiltak	2010	2011	2012	2013
422	Reinhold – auke i stillingar Helseheimen 35% -Drengejestugu 10 %	126	126	126	126
422	Reinhold – auke i stillingar Drengejestugu 10 % - Loar skule 20%	108	108	108	108
422	Lønsmidlar for leiar av sysselsettingsgruppa.	100	100	100	100
422	Nye leasingavtalar for 2 bilar til driftsavd. Bygg	100	100	100	100
422	Reinhold fast vikar + husvask + glasvask.	140	140	140	140
422	Auke i vedlikehalds-budsjett grunna nybygg/ utvidingar av eksisterande bygg.	100	100	100	100
422 og 421	Vinterdrift, internvegar og plassar kommunale bygg.	150	150	150	150
430	Klima- og energiplan	300	100	100	100
422	Lønsmidlar for ”kommunesnekkar”	440			

10.8 Helse og velferd

10.8.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke 1. Stutte ventetider 2. Stabilt og kompetent personell. 3. godt tverrfagleg samarbeid.	Moglegheiter (prioritert) 1. Stort fokus på forebyggjande / helsefremmende tverrfagleg samarbeid. (Jfr. samhandlingsreformen). 2. Vidareutvikle interkommunalt samarbeid. 3. Utnytte kompetansen innan eiga tenesteområde til internundervisning.
Kritiske forbettingsbehov (prioritert) 1. Dårlege lokaler - for liten plass / for dårlig lydisolering - ikkje bra for korkje pasientar eller tilsette. 2. Knappe stillingsressursar på ein del fagområde - jfr. samhandlingsreformen. 3. tid til fagleg oppdatering / internkursing	Spesielle utfordringar (prioritert) 1. Lokalitetsproblematikken i helse og velferd har etter kvart vorte ein negativ arbeidsmiljøfaktor. 2. Samhandlingsreformen vil føre til auka behov for stillingsressursar t.d. innan habilitering / rehabilitering. 3. Planlegge og rydde tid til internundervisning.

10.8.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Helse og velferd	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Netto driftsutgifter til kommunehelsetenesta pr. innbyggjar	1 674	2 116	2 487	1 919	1 602	1 531
Legeårsverk pr. 10 000 innbyggjarar i kommunehelsetenesta	12,3	12,5	12,5	11,0	9,8	9,2
Fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggjarar i kommunehelsetenesta	7,6	7,5	7,5	9,4	10,6	8,8
Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbyggjar 20-66 år	1 216	964	467	1 654	1 890	2 252
Andel sosialhjelppsmottakarar i alderen 20-66 år, av innbyggjarar 20-66 år	4,2	3,9	2,9	3,4	3,8	3,6
Netto driftsutgifter til barneverntenesta pr. innbyggjar 0-17 år	3 110	2 563	3 146	4 473	4 520	4 886
Andel barn med barneverntiltak av innbyggjarar 0-17 år	3,0	3,6	3,2	4,4	4,3	4,0

Handlingsplan for tenesteområda - Helse og velferd

10.8.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2008	Mål 2009	Mål 2010
Brukarar Barnevern	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at barnevernet tek del i at ditt barn får det betre?	Brukarsundersøking	5,0	4,5	4,6
		I kor stor grad opplever du at personalet behandler deg høfleg og med respekt?	Brukarsundersøking	5,8	4,5	4,6
		Kor fornøyd er du med opningstida for oppmøte på kontoret?	Brukarsundersøking	5,4	4,5	4,6
	Målt kvalitet	Andel barn som når avklara mål i tiltaksplan	Statistikk	80%	80%	80%
		Andel saker der lovpålagt frist er oppretthalde	Statistikk	100%	100%	100%
		Andel tiltak innan opprinneleg familie	Statistikk	87,5%	90%	90%
		Brutto driftsutgifter til barnevern pr. barn i opprinneleg familie	Kostra	33 437	17 000	
	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta du mottek bidreg til at du får eit meir aktivt liv	Brukarsundersøking	2,9	2,9	3,2
		I kor stor grad opplever du at tenesta du mottek bidreg til auka tryggleik i kvardagene for deg?	Brukarsundersøking	3,1	3,1	3,3
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette i tenesta behandler deg med respekt?	Brukarsundersøking	3,8	3,6	3,8
Brukarar helsearbeid	Opplevd kvalitet	Kor nögd er du med informasjon og rådgjeving frå sosialtenesta for å koma ut av ein vanskeleg situasjon?	Brukarsundersøking	2,7	3,0	2,7
		I kor stor grad tykkjer du at sosialtenesta tek deg med på råd?	Brukarsundersøking	2,9	3,0	2,9
		Kor nögd er du med høvet til å få timeavtale?	Brukarsundersøking	3,3	3,0	3,0
	Målt kvalitet	Gjennomsnittleg stønadslengde i månadar for mottakarar av økonomisk sosialhjelp	Kostra	3,3	<4,0	<4,0
		Andel mottakarar av økonomisk sosialhjelp med stønad i 6 månadar eller meir	Kostra	19%	20%	<20%
		Korrigerete driftsutgifter til sosialtenesta pr. mottakar	Kostra	20 191	<10 000	
	Arbeids-gjevarrolla opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmaste leiari?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,5	4,7
		Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	4,1	4,2	4,1
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	5,2	4,8	4,8
		I kor stor grad har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,4	5,3	5,3
Medarbeidrar	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	1,8%	<3,0%	<3,0%
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	4,9%	4,0%	<5,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	67%	80%	>80%
	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,5	4,6	4,6
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,8	4,0	4,0
Læring og fornying	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	60%	90%	90%

Brukars- og medarbeidarundersøkingar, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.8.4 Tiltak

10.8.4.1 Investeringsar (over 100 000 kroner)

Ansvar	Tiltak	2010	2011	2012	2013
600	Rehabilitering av tannklinikken – jfr. gjennomført tilsyn Universell Utforming av Oppland fylkeskommune i 2009	145.000			
600	Behov for nytt utstyr på legekontoret; nytt EKG-apparat + Oftalmoskop		87.500		
600	Nytt helsesenter?				

10.8.4.2 Drift (over 100 000 kroner)

Ansvar	Tiltak	2010	2011	2012	2013
600	Auke av fysioterapiressursen att frå 180% til 200%. Grunngjeving; Samhandlingsreformen og forventa større pågang.	106.300			
600	Auke av helsestyrressursen med 20%. Grunngjeving; Samhandlingsreformen + varsla satsing på kosthald og fysisk aktivitet barn og unge		107.452		
600	Opprettig av regional stilling som samfunnsmedisiner – jfr. gjennomført utgreiing på bestilling frå rådmannsutvalet – usikker på relevant oppstarttidspunkt – legg difor inn årskostnad		160.000		
620	Avlastning barn/unge – behov for koordinatorressurs i 40% stilling. Grunngjeving; I påvente av at prosjektleiar for habilitering/rehabilitering –(jfr. utarbeidd Plan for koordinerande eining for habilitering og rehabilitering) kjem på plass må det engasjerast ein person som kan ha dette ansvaret. Kommunen er pålagt ved lov å ha ein slik koordinerande eining – ei slik stilling skal samordne oppgåver/tiltak for alle brukarar som treng habilitering/rehabilitering. Stillinga er såleis aktuell og relevant for fleire tenesteområder – spesielt helse og velferd og pleie- og omsorg.		190.000		

10.9 Institusjonsbasert omsorg

10.9.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
1. God kompetanse 2. Stabile personalgrupper 3. Gode buforhald for pasientar	1. Opprette felles faggrupper 2. Pårørandesamtaler 3. Kompetanseheving gjennom undervisningssjukeheimen
Kritiske forbettingsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
1. Mangel på tilsette i helgestillingar 2. Mangel på korttids/rehab/avlastningsplassar 3. Elektronisk pasientjournal	1. Rekruttering/vikarbehov 2. Arbeidsplassar for data 3. Behov for spesialisert behandling av pasientar frå sjukehus.

10.9.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Institusjonsbasert omsorg	Tre siste år			Komm.- gruppe	Opp- land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Netto driftsutgifter til pleie og omsorg i institusjon pr. innbyggjar	10 938	6 991	8 450	6 690	5 952	5 220
Korrigerte brutto driftsutgifter i institusjon pr. kommunal plass	757 390	637 537	710 488	739 060	730 321	788 500
Netto driftsutgifter til pleie- og omsorgssektoren pr. innbyggjar	15 296	15 542	17 925	14 969	14 088	12 346

Handlingsplan for tenesteområda - Institusjonsbasert omsorg

10.9.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2008	Mål 2009	Mål 2010
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad er du nögd med den medisinske behandlinga du får?	Brukarsundersøking	3,3	3,3	3,3
		I kor stor grad opplever du at bebuarane er nögde med den medisinske behandlinga han/ho får?	Brukarsundersøking (Pårorande)	2,6	3,1	3,5
		I kor stor grad er du nögd med høvet til å gjere daglegdagse gjermål?	Brukarsundersøking	2,6	2,6	2,9
		I kor stor grad er du nögd med aktivitetstilbodet der du bur?	Brukarsundersøking	2,4	2,4	3,5
		I kor stor grad opplever du at bebuaren er nögd med høvet til å koma seg ut og få andre opplevelingar/turar?	Brukarsundersøking (Pårorande)	1,9	2,0	3,1
	Målt kvalitet	I kor stor grad opplever du at hjelpa er uttarbeidd i samarbeid med deg som pårorande?	Brukarsundersøking	2,0	3,0	2,9
		Andel pårorande med årleg samtale	Teljing	100%	>95%	>90%
		Andel pasientar med primærkontakt	Teljing	100%	100%	100%
		Avvik medisinering	IKKS	<40	<35	
		Andel pasientar med pleieplan	Teljing	75%	100%	100%
Ressurs-styring	Prioritering	Plassar i institusjon i prosent av mottakarar av pleie- og omsorgstenester	Kostra	24,4	24,4	24,4
		Arsverk legar pr. 1000 plassar i institusjon.	Kostra	5,2	6,1	
	Dekningsgrad	Andel innbyggjarar 80 år og over som er bebuarar på institusjon	Kostra	24,5	-	24,5
		Beleggsprosent	Profil	98%	100%	100%
		Andel plassar sett av til tidsavgrensa opphold	Kostra	9%	11%	
		Dekningsgrad i prosent	Kostra	-	-	
	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmaste leiari?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,6	4,7
		Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	>4,5	>4,5	4,6
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,5	4,8	4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	5,1	5,1
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	Medarbeidarundersøking	4,8	5,2	5,2
Medarbeidarar	Målt kvalitet	Andel medarbeidrarar med gjennomført medarbeidarsamtale	Teljing	71%	100%	100%
		Andel tilsette som er fagarbeidrarar	Statistikk	65%	67%	>65%
		Sjukefråvær korttid	Statistikk	<4,0%	<4,0%	<4,0%
		Sjukefråvær Langtid	Statistikk	<5,2%	<4,8%	<5,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	68%	80%	80%
	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,2	4,4	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,7	4,0	4,1
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetanse tiltak i høve til overordna kompetanseplan	Teljing	4,5	4,5	

Brukarsundersøking, karakterskala fra 1 (dårlegast) til 4 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala fra 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.9.4 Tiltak (investeringar over 100 000 kroner)

Tiltak	2010	2011	2012	2013
Dampomn, grytvaskar og oppvaskmaskin, kjøkenet	302 000			
Senger, institusjon		120 000		

10.10 Heimebasert omsorg

10.10.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
1. God kompetanse 2. Stabile personalgrupper 3. Lågt sjukefråver	1. Kompetanseheving gjennom prosjektet undervisningsheimeteneste. 2. Aktiv omsorg/rehabilitering i fleirbrukshus. 3. Oppretting av felles faggrupper
Kritiske forbettingsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
1. Dagtilbod, demensomsorg for heimebuande 2. Plassmangel i heimesjukepleia/mangel på kontor til leiar 3. Uavklara driftsforhold for Arbeidssenteret	1. Rekruttering/vikarbehov 2. Småstillingar 3. Opprethalde tenestetilbodet i tråd med befolkningsutvikling/pleie- og omsorgsbehov for innbyggjarane

10.10.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Heimebasert omsorg	Tre siste år			Komm.- gruppe	Opp- land	Heile landet
	2006	2007	2008			
Netto driftsutgifter til kjernetenester for heimebuande pr. innbyggjar	3 339	5 981	6 959	6 946	6 690	5 858
Netto driftsutgifter til pleie- og omsorgssektoren pr. innbyggjar	15 296	15 542	17 925	14 969	14 088	12 346

Handlingsplan for tenesteområda - Heimebasert omsorg

10.10.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2008	Mål 2009	Mål 2010
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg ein betre kvardag slik at du kan bu heime?	Brukarsundersøking	3,8	3,8	3,5
		I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg den hjelpe du treng?	Brukarsundersøking	3,7	3,7	3,7
		I kor stor grad opplever du at dei tilsette har omsorg for deg?	Brukarsundersøking	3,8	3,8	3,7
	Målt kvalitet	Andel pårørande til brukarar med funksjonshemmning med årleg samtale	Opptelling	Ikkje målt	100%	
		Sakhandsamingstid	Profil	<5dagar	<5 dagar	<7 dagar
		Iverksttingstid	Profil	Ikkje målt	<5 dagar	<5 dagar
		Avvik medisinering	IKKS	40	<40	
		Andel over 80 år som sokjer institusjonsplass	Profil			
Ressurs-styring	Prioritering	Tenester til heimebuande sin andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg	Kostra	3,8%	4,2%	
	Dekningsgrad	Andel innbyggjarar 80 år og over med heimebasert omsorg	Kostra			
		Mottakarar av kjernenester til heimebuande pr. 1000 innbyggjarar	Kostra	5,3	5,3	
Medarbeidrarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nögd med nærmaste leiär?	Medarbeidarundersøking	4,5	4,5	4,5
		Er du nögd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,8	3,9	3,9
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	5,0	>5,0	>5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	>5,0	5,1
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	Medarbeidarundersøking	5,3	>5,0	>5,0
	Målt kvalitet	Registrerte tilfelle av vald eller truslar	Statistikk		<3	
		Andel tilsette i brukargruppe med vedtak etter kap 4a, som er oppdaterte på dette	Opptelling	100%	100%	100%
		Andel tilsette som er assistenter/ufaglærte	Opptelling	27%	<25%	
		Andel medarbeidrarar med gjennomført medarbeidarsamtale	Opptelling			
		Sjukefravær korttid	Statistikk	3,4%	<3,5%	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Sjukefravær Langtid	Statistikk	3,6%	<4,0%	
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	80	>80	93
	Målt kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,4	4,4	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,8	4,0	4,1

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.10.4 Tiltak drift (over 100 000 kroner)

Tiltak	2010	2011	2012	2013
Miljøarbeid, flyktningar	348 000	348 000		
Dagtilbod 40%/80%	177 000	353 000	353 000	353 000
Heildøgns omsorg	470 000	2 854 000	2 854 000	2 854 000
Undervisningsheimeteneste	200 000	267 000	267 000	
Rehab. koordinator	467 000	467 000	467 000	467 000
Kreftomsorg 50%/100%		234 000	467 000	467 000
Nye leasingbilar		100 000		